

DZIAŁ XIV ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, danielę) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych.

CHAPTER XIV AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

A **natural person's agricultural holding** is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Natural person's agricultural holdings include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

An **agricultural activity** includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. The **agricultural land area** including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi Ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. poz. 1551, z późniejszymi zmianami) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Dane dotyczące drzew i krzewów owocowych do 2014 r. uwzględniały ich uprawę poza sadami. W 2015 r. dane o powierzchni uprawy drzew i krzewów owocowych dotyczyły wyłącznie sadów, ale dane o zbiorach z tego okresu obejmowały produkcję owoców zarówno w sadach, jak i poza sadami. Od 2016 r. dane dotyczące powierzchni i zbiorów owoców z drzew i krzewów odnoszą się jedynie do ich upraw w sadach.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek są szacowane łącznie według położenia gruntów.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (**sady**), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms meeting requirements of the Law of 5th February 2015 on payments under direct support schemes (uniform text Journal of Laws item 1551, with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens as well as area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in the kitchen gardens. Since 2013 data on strawberries include also organic cultivation of this species.

Data on fruit trees and bushes up to 2014 included their cultivation out of plantations. In 2015 area of fruit trees and bushes concerned only orchards but data on fruit production concerned the production from orchards, as well as outside plantations. Since 2016 data on area and fruit production from fruit trees and bushes have related to orchards only.

Since 2014 the area of vegetables, fruit and strawberries have been estimated only by the field location.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);

- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywego rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

6. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2017 r. – z lat 2016 i 2017.

7. Dane o **produkcji, planach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszką, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasiennne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

Agricultural output (gross, final and market) the presented data are not include supplementary area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

6. The average national current prices for the year preceding the surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2017 – the prices from 2016 and 2017, are assumed.

7. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oilseeds plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise stated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g., pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for green feed.

8. Dane o produkcji **żywcza rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

9. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

11. Dane o **atestowanych gospodarstwach ekologicznych** zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2016/17 oznacza okres od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2017 r.).

13. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu.

14. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdań, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

15. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

8. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

9. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

10. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

11. Data on **certified organic farms** have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25th June 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).

12. **Farming years** cover the period from 1st July to 30th June (e.g. the 2016/17 farming year covers the period from 1st July 2016 to 30th June 2017).

13. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June, unless otherwise indicated.

14. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

15. Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

- a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (do 31 sierpnia 2017 r. — Agencja Nieruchomości Rolnych),
- b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu),

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forests National Forest Holding (abbreviated as „State Forests”) supervised by the Minister of the Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the National Support Centre for Agriculture (until 31st August 2017 the Agricultural Property Agency),
- b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999),

- c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
- a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. – 2 lat) i przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat (do 2008 r. – 2 lata) oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlórębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

c) other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production cooperatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 – 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years (until 2008 – 2 years) as well as crops and greenwoods in age category I (1–20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in age category II (21–40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in age category III or higher (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni w miastach i wsiach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1034) – do powierzchni lądowej kraju zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o pozyskaniu drewna w podziale według sortymentów drzewnych opracowano na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities and rural, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. Forest cover (the forest cover indicator) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29th March 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034) – since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on removals in the rows according to wood assortments were compiled on the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo

Agriculture

TABL. 1 (212). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE^a**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^b w tys.	188,3	.	.	.	Agricultural holdings ^b in thousands
w tym gospodarstwa indywidualne	188,1	.	.	.	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	1383,1	1444,0	1455,9	1413,3	Agricultural land area (as of June) ^b in thousand ha
w tym gospodarstwa indywidualne	1341,5	1406,2	1420,9	1380,6	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	63,2	62,2	63,5	61,5	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	63,4	62,3	63,7	61,7	of which private farms
ziemniaków ^c	2,7	1,9	1,9	1,5	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	2,8	2,0	2,0	1,5	of which private farms
roślin przemysłowych	9,3	10,3	12,8	15,9	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	8,9	10,0	12,2	15,7	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	31,3	38,0	44,5	38,9	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	31,3	37,6	44,2	38,8	of which private farms
ziemniaków ^c	277	214	289	280	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	277	214	289	280	of which private farms
rzepaku i rzepiku	22,1	24,8	32,7	29,9	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	22,2	24,2	32,8	30,0	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bd} na 100 ha użytków rolnych	35,4	27,9	28,4	28,6	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bd} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne ...	35,8	27,9	28,5	28,5	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	48,1	40,7	38,8	37,4	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	48,2	40,6	38,8	37,3	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^b w %	9,5	8,9	7,4	6,6	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	9,5	8,3	7,4	5,9	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^e na 1 ha użytków rolnych w kg	170,5	169,9	188,1	185,8	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^e per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l: na 1 ha użytków rolnych	536,8	542,1	556,5	549,8	Production of cows' milk in l: per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	542,3	542,5	555,0	548,3	of which private farms
na 1 krowę	4078	5370	5749	5603	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4059	5351	5718	5582	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	12,1	.	.	.	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ...	12,4	.	.	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{bf} na 1 ha użytków rolnych w kg	106,0	127,3	165,8	163,3	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{bf} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	104,7	126,6	165,6	163,5	of which private farms

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Bez ogrodów przydomowych. d Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 294. e Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. zmieniono współczynniki przeliczeniowe żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą (wbc); dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie. f Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2009/10, 2014/15, 2016/17, 2017/18.

a See general notes, item 3 on page 279. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Excluding kitchen gardens. d See note to the table 11 on page 294. e Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018 the conversion rates in post-slaughter warm weight have changed; data are not incomparable with data for previous years. f Concerns respectively the: 2009/10, 2014/15, 2016/17, 2017/18 farming years.

TABL. 2 (213). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which pri- vate farms	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2010 ^b	1383136	1341520	TOTAL
	2015	1443958	1406229	
	2017	1455859	1420932	
	2018	1413267	1380579	
W dobrej kulturze rolnej		1405080	1373024	In good agricultural condition
Pod zasiewami		1099056	1074747	Sown area
Grunty ugorowane		14750	14391	Fallow land
Uprawy trwałe		70348	69848	Permanent crops
Ogrody przydomowe		5449	5446	Kitchen gardens
Łąki trwałe		205047	199194	Meadows
Pastwiska trwałe		10430	9397	Pastures
Pozostałe		8187	7556	Others

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a See general notes, item 3 on page 279. b Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (214). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a**
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS ^a
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna po- wierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thou- sand	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricul- tural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00 – –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		
OGÓŁEM TOTAL											
2010	188,3	1,3	17,1	35,4	27,9	9,6	3,7	4,2	0,8	8,50	7,35
2013	178,1	2,7	15,2	35,6	26,7	9,6	4,1	5,0	1,0	8,89	7,72
2016	180,0	0,6	15,0	39,9	25,3	8,7	3,9	5,2	1,3	9,05	7,94
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE of which PRIVATE FARMS											
2010	188,1	1,3	17,1	35,4	27,9	9,6	3,7	4,2	0,7	8,23	7,13
2013	178,0	2,7	15,2	35,6	26,7	9,6	4,1	5,0	1,0	8,67	7,52
2016	179,8	0,6	15,0	40,0	25,3	8,7	3,9	5,2	1,2	8,76	7,68

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279; dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a See general notes, item 3 on page 279; data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 4 (215). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	101,0	94,0	116,7	100,9	100,9	94,6	117,0	100,9	Gross output
roślinna	101,4	87,5	125,5	96,8	101,2	88,6	125,3	96,8	crop
zwierzęca	100,3	109,2	98,7	111,7	100,2	108,8	99,8	111,4	animal
Produkcja końcowa	103,8	92,5	123,2	96,7	103,7	93,3	123,7	96,6	Final output
roślinna	106,7	83,0	139,5	89,9	106,6	84,4	139,4	89,8	crop
zwierzęca	100,7	109,4	98,8	110,7	100,7	109,0	99,9	110,5	animal
Produkcja towarowa	101,4	95,7	116,2	98,0	101,4	96,2	116,4	97,7	Market output
roślinna	102,9	88,0	127,5	92,5	103,0	89,0	127,1	92,1	crop
zwierzęca	99,7	108,5	99,4	108,5	99,7	108,0	100,4	108,3	animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1) na str. 25.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 25.

TABL. 5 (216). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	62,9	65,3	72,3	69,2	Crop output
Zboża	15,6	21,7	20,4	21,4	Cereals
w tym zboża podstawowe	12,7	19,1	17,6	18,6	of which basic cereals
w tym: pszenica	7,1	10,8	10,4	10,4	of which: wheat
żyto	0,7	1,0	0,6	0,8	rye
jęczmień	2,2	2,6	2,8	2,7	barley
Ziemniaki	4,7	2,9	3,6	3,9	Potatoes
Przemysłowe	6,7	7,1	8,4	8,2	Industrial
w tym buraki cukrowe	2,9	2,5	2,8	3,0	of which sugar beets
Warzywa	10,3	9,3	10,4	11,0	Vegetables
Owoce	14,5	15,4	20,0	14,9	Fruit
Siano łąkowe	2,4	1,3	1,4	1,4	Meadow hay
Pozostałe	8,7	7,6	8,1	8,4	Other

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1) na str. 25.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 25.

TABL. 5 (216). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	37,1	34,7	27,7	30,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	21,8	18,3	15,4	17,4	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,4	3,1	2,6	3,5	cattle (excluding calves)
cielęta	1,2	0,3	0,2	0,1	calves
trzoda chlewna	11,6	9,4	7,3	8,6	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	5,3	5,3	5,2	4,9	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,2	-0,3	0,0	0,3	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	11,0	13,4	9,7	10,0	Cows' milk
Jaja kurze	3,0	1,5	1,5	2,4	Hen eggs
Obornik	1,1	0,7	0,5	.	Manure
Pozostałe	0,4	1,1	0,6	0,7	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	54,0	57,5	65,6	61,9	Crop output
Zboża	6,9	12,2	12,3	11,0	Cereals
w tym zboża podstawowe	6,1	10,9	10,5	9,4	of which basic cereals
w tym: pszenica	4,6	7,5	7,4	6,3	of which: wheat
żyto	0,4	0,7	0,5	0,5	rye
jęczmień	0,8	1,5	1,7	1,5	barley
Ziemniaki	2,6	1,8	2,5	2,6	Potatoes
Przemysłowe	9,5	7,9	7,2	9,5	Industrial
w tym buraki cukrowe	4,4	3,5	3,8	4,0	of which sugar beets
Warzywa	12,5	12,0	13,0	13,9	Vegetables
Owoce	19,8	20,2	25,7	20,2	Fruit
Pozostałe	2,7	3,4	4,9	4,7	Other
Produkcja zwierzęca	46,0	42,5	34,4	38,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	29,3	24,9	21,0	23,5	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	4,8	4,3	3,6	4,9	cattle (excluding calves)
cielęta	0,6	0,4	0,2	0,1	calves
trzoda chlewna	15,2	12,6	9,8	11,4	pigs
owce	0,1	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	7,3	7,3	7,1	6,8	poultry
Mleko krowie	12,8	15,1	11,0	11,0	Cows' milk
Jaja kurze	3,6	1,7	1,7	2,8	Hen eggs
Pozostałe	0,3	0,8	0,7	0,8	Other

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (217). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**
Stan w czerwcu
SOWN AREA^a
As of June

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2017	2018		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywidu- alne of which private farms	
w ha in ha						
OGÓŁEM	1009254	1103653	1113950	1099056	1074747	TOTAL
Zboża	794708	818720	829131	789509	774703	Cereals
zboża podstawowe	637697	686338	707105	675911	663188	basic cereals
pszenica	259485	310011	322387	319654	313016	wheat
żyto	63421	52046	44457	48310	46762	rye
jęczmień	125148	103555	115146	96677	94106	baryle
owies	72591	64800	76002	75298	74910	oats
pszenżyto	117053	155926	149113	135972	134394	triticale
mieszanek zbożowe	119905	78032	77104	68676	68517	cereal mixed
gryka, proso i inne zbożowe	18621	15554	13458	17849	17812	buckwheat, millet and cereal others
kukurydza na ziarno	18485	38800	31464	27073	25186	maize for grain
Strączkowe	28693	58993	44910	43469	42867	Edible pulses
konsumpcyjne	16299	27913	23247	26756	26448	edible
pastewne ^b	12394	31080	21663	16713	16419	feed ^b
Ziemniaki	26956	21311	21305	16063	16024	Potatoes
Przemysłowe	94366	113947	143002	174925	168481	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	33668	32339	40912	41138	39947	sugar beets
oleiste	51593	72564	92385	121214	116053	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	44104	65047	84133	112185	107118	of which rape and turnip rape
Pastewne	38704	61629	44151	46267	44361	Feed
w tym:						of which:
okopowe	1738	458	975	363	363	root plants
kukurydza na paszę	21646	35488	28859	29337	28642	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	25827	29053	31451	28823	28311	Other crops ^c

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z mieszanekami zbożowo-strączkowymi na ziarno. c Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Including cereal and pulse mixed for grain. c Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABL. 7 (218). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2017	2018		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywidu- alne of which private farms	
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
Zboża	2523885	3027230	3641312	3056265	2980346	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	1996939	2605781	3143473	2631349	2570068	basic cereals
pszenica	974911	1367451	1690700	1507127	1469292	wheat
żyto	150503	153474	140823	126584	121581	rye
jęczmień	383454	354666	464477	357197	344734	barley
owies	175843	191925	243330	188923	188024	oats
pszenżyto	312229	538266	604143	451519	446436	triticale
mieszanki zbożowe	408023	241101	260880	203414	203027	cereal mixed
Ziemniaki	746118	456047	615751	449563	448672	Potatoes
Buraki cukrowe	1614205	1674634	2407160	2413069	2343353	Sugar beets
Rzepak i rzepik	97566	161467	275202	336039	320951	Rape and turnip rape
Siano łąkowe ^a	936978	835850	1059237	979351	965529	Meadow hay ^a
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	31,8	37,0	43,9	38,7	38,5	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	31,3	38,0	44,5	38,9	38,8	basic cereals
pszenica	37,6	44,1	52,4	47,1	46,9	wheat
żyto	23,7	29,5	31,7	26,2	26,0	rye
jęczmień	30,6	34,2	40,3	36,9	36,6	barley
owies	24,2	29,6	32,0	25,1	25,1	oats
pszenżyto	26,7	34,5	40,5	33,2	33,2	triticale
mieszanki zbożowe	34,0	30,9	33,8	29,6	29,6	cereal mixed
Ziemniaki	277	214	289	280	280	Potatoes
Buraki cukrowe	479	518	588	587	587	Sugar beets
Rzepak i rzepik	22,1	24,8	32,7	29,9	30,0	Rape and turnip rape
Siano łąkowe ^a	46,3	39,8	49,0	47,8	48,5	Meadow hay ^a

a Od 2016 r. łącznie z powierzchnią wspólnot gruntowych uwzględnioną w gospodarstwach indywidualnych.

a Since 2016 including the area of land communities taken into account in the private farms.

TABL. 8 (219). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2010	2015	2017	2018		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywidu- alne of which private farms	
POWIERZCHNIA ^b w ha — stan w czerwcu AREA ^b in ha — as of June						
OGÓŁEM	15876	15821	15926	15869	15658	TOTAL
Kapusta	1710	1386	1223	1237	1233	Cabbages
Kalafior	2322	1620	1530	1630	1630	Cauliflowers
Cebula	1191	1169	1116	1125	1040	Onions
Marchew jadalna	2188	2501	2676	2598	2530	Carrots
Buraki ćwikłowe	843	1112	1040	1041	1040	Beetroots
Ogórki	1094	962	911	974	960	Cucumbers
Pomidory	1334	975	973	986	980	Tomatoes
Pozostałe ^c	5194	6096	6458	6278	6245	Others ^c
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	460860	364671	503652	439688	432445	TOTAL
Kapusta	81862	48483	64301	52017	51786	Cabbages
Kalafior	45497	22680	40890	40750	40750	Cauliflowers
Cebula	36347	32262	38500	32704	28704	Onions
Marchew jadalna	97108	81743	115917	95717	93610	Carrots
Buraki ćwikłowe	37423	33545	43160	36404	36400	Beetroots
Ogórki	28550	20735	21251	20801	20544	Cucumbers
Pomidory	50585	29250	45930	40407	40350	Tomatoes
Pozostałe ^c	83490	95974	133703	120888	120301	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Kapusta	479	350	526	421	420	Cabbages
Kalafior	196	140	267	250	250	Cauliflowers
Cebula	305	276	345	291	276	Onions
Marchew jadalna	444	327	433	368	370	Carrots
Buraki ćwikłowe	444	302	415	350	350	Beetroots
Ogórki	261	216	233	214	214	Cucumbers
Pomidory	379	300	472	410	412	Tomatoes
Pozostałe ^c	161	157	207	193	193	Others ^c

a Łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2014 r. według położenia gruntów. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, w pozostałych latach według szacunków. c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Including kitchen gardens; since 2014 by location of lands. b In 2010 data of the Agricultural Census, in other years data based on estimation. c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (220). **POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA AND PRODUCTION OF FRUIT TREE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywidu- alne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha — stan w czerwcu
 AREA^b in ha — as of June

OGÓŁEM	30267	30153	30093	30081	29857	TOTAL
Jabłonie	20079	22817	22752	22776	22610	Apples
Grusze	802	590	564	574	540	Pears
Śliwy	1883	1216	1327	1329	1320	Plums
Wiśnie	4248	4705	4628	4618	4610	Cherries
Czereśnie	600	490	510	512	512	Sweet cherries
Pozostałe ^c	2655	335	312	272	265	Others ^c

ZBIORY^d w t
 PRODUCTION^d in t

OGÓŁEM	317982	546462	350426	648360	644120	TOTAL
Jabłka	271385	480630	313980	582646	578816	Apples
Gruszki	5843	6795	5497	11175	10827	Pears
Śliwki	10350	13763	10902	13275	13227	Plums
Wiśnie	25193	39072	17430	34729	34714	Cherries
Czereśnie	2945	4515	1710	5376	5376	Sweet cherries
Pozostałe ^c	2265	1688	907	1160	1160	Others ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4, na str. 279. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, w pozostałych latach dane według szacunków; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2015 r. jedynie uprawy w sadach. c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. d Od 2016 jedynie owoce zebrane w sadach.

a See general notes, item 4, on page 279. b In 2010 data of the Agricultural Census, in other years data based on estimation; up to 2014 including kitchen gardens; since 2015 orchard only. c Peaches, apricots, walnuts. d Since 2016 fruit harvested in orchards only.

TABL. 10 (221). **POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**AREA AND PRODUCTION OF FRUIT BUSHES AND BERRY FRUIT^a

O W O C E	2010	2015	2017	2018		F R U I T
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha — stan w czerwcu
AREA^b in ha — as of June

Truskawki ^c	5547	7973	7973	7979	7975	Strawberries ^c
Maliny ^d	18621	18753	20773	20773	20770	Raspberries ^d
Porzeczki	14453	17020	16958	16925	16865	Currants
Agrest	639	554	703	702	702	Gooseberries
Pozostałe ^e	6821	4016	5487	5691	5486	Others ^e

ZBIORY^f w t
PRODUCTION^f in t

O G Ó Ł E M	230473	219548	225662	241142	240095	T O T A L
Truskawki ^c	46468	57083	47838	54948	54948	Strawberries ^c
Maliny ^d	72175	63084	84294	89313	89310	Raspberries ^d
Porzeczki	87259	78106	68552	75540	75436	Currants
Agrest	2960	3850	3690	4635	4635	Gooseberries
Pozostałe ^e	21611	17425	21287	16707	15766	Others ^e

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4, na str. 279. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, w pozostałych latach dane według szacunków; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2015 r. dla krzewów jedynie uprawy w sadach, dla truskawek nadal łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. c Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. d łącznie z jeżyną bezkolcową. e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne. f Od 2016 r. jedynie owoce zebrane w sadach.

a See general notes, item 4, on page 279. b In 2010 data of the Agricultural Census, in other years data based on estimation; up to 2014 including kitchen gardens; since 2015 for fruit bushes in orchard only, in case of strawberries area of cultivation in kitchen gardens is still included. c Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item "others". d Including thornless blackberry. e Chokeberry, highbush blueberry, grape, hazel and others. f Since 2016 fruit harvested in orchards only.

TABL. 11 (222). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE^a**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS AND SHEEP^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				

W SZTUKACH
IN HEADS

Bydło	387014	366284	374180	373409	379393	359061	366844	365992	Cattle
w tym krowy	186035	149186	145293	139673	182831	145811	142213	136580	of which cows
Trzoda chlewna	997034	574611	616217	553917	981189	546627	602556	527955	Pigs
w tym lochy	94872	51331	45888	36569	93514	45502	44815	31090	of which sows
Owce	17076	12309	15306	18957	15464	11333	14144	17728	Sheep
w tym maciorki	12349	8261	11005	10527	11089	7453	10187	9401	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	489688	40347 ^b	413521 ^c	403851 ^c	480138	392633 ^b	405163 ^c	393578 ^c	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło	28,0	25,4	25,7	26,4	28,3	25,5	25,8	26,5	Cattle
w tym krowy	13,5	10,3	10,0	9,9	13,6	10,4	10,0	9,9	of which cows
Trzoda chlewna	72,1	39,8	42,3	39,2	73,1	38,9	42,4	38,2	Pigs
w tym lochy	6,9	3,6	3,2	2,6	6,9	3,2	3,2	2,3	of which sows
Owce	1,2	0,9	1,1	1,3	1,2	0,8	1,0	1,3	Sheep
w tym maciorki	0,9	0,6	0,8	0,7	0,8	0,5	0,7	0,7	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	35,4	27,9 ^b	28,4 ^c	28,6 ^c	35,8	27,9 ^b	28,5 ^c	28,5 ^c	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279. b–c Do obliczeń przyjęto stan koni z: b – 2013 r., c – 2016 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a In 2010 data of the Agricultural Census; see general notes, item 3 on page 279. b–c For the calculation we use the horses stocks of: b – 2013, c – 2016.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 (223). **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^b	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	7475,4	5393,9	6555,0	6605,2	6422,8	Hens in thousand heads
w tym nioski	2256,1	1254,5	2085,5	1859,3	1763,8	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	371,5	99,4	58,9	96,1	96,1	Geese in thousand heads
Indyki w tys. szt.	547,2	639,8	788,0	1410,0	1410,0	Turkeys in thousand heads
Kaczki ^c w tys. szt.	540,1	320,3	352,7	577,4	576,4	Ducks ^c in thousand heads
Kury na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	540,5	373,6	450,3	467,4	465,2	Hens per 100 ha of agri- cultural land ^d in heads
w tym nioski	163,1	86,9	143,3	131,6	127,8	of which laying hens

a W latach 2010 i 2015 w wieku powyżej 2 tygodni. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Łącznie z drobiem pozostałym. d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279.

a In 2010 and 2015 more than 2 weeks. b Data of the Agricultural Census. c Including other poultry. d See general notes, item 3 on page 279.

TABL. 13 (224). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	80,5	71,2	111,8	90,8	88,7	Cattle (excluding calves)
Cielęta	83,8	11,5	1,8	-0,6	-0,6	Calves
Trzoda chlewna	1278,6	1088,7	1174,2	1163,2	1141,9	Pigs
Owce	14,2	7,2	9,7	12,2	11,7	Sheep
Konie	6,0	4,4	3,0	1,6	1,6	Horses

W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI
IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	47,3	44,1	57,3	53,3	52,1	Cattle (excluding calves)
Cielęta	8,4	1,2	0,2	-0,2	-0,2	Calves
Trzoda chlewna	161,6	166,6	178,1	184,1	181,7	Pigs
Owce	0,4	0,2	0,3	0,4	0,4	Sheep
Konie	3,2	2,5	1,6	0,9	0,9	Horses
Drób	92,5	109,6	126,8	100,9	100,9	Poultry
Kozy i króliki	0,6	0,1	0,0	0,1	0,1	Goats and rabbits

a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (225). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	235,9	245,3	273,9	262,6	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	223,4	233,0	259,6	249,2	meat and fats
wołowe	24,7	22,8	29,4	27,6	Beef
cielęce	5,1	0,7	0,1	-0,1	Veal
wieprzowe	126,1	129,9	138,9	143,6	pork
baranie	0,2	0,1	0,2	0,2	mutton
końskie	1,7	1,3	0,9	0,5	horseflesh
drobiowe	64,7	76,7	88,8	76,0	poultry
kozy i królicze ^b	0,9	1,4	1,5	1,4	goat and rabbit ^b
podroby	12,5	12,4	14,2	13,4	Pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND ^c in dt					
OGÓŁEM	170,5	160,9	188,1	185,8	TOTAL

a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. Od 2018 r. zmieniono współczynniki przeliczeniowe żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą (wbc); dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Łącznie z dziczyzną. c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279.

a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. Since 2018 the conversion rates in post-slaughter warm weight have changed; data are not incomparable with data for previous years. b Including game. c See general notes, item 3 on page 279.

TABL. 15 (226). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w mln l	742,4	782,7	810,1	777,1	757,0	in million l
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l	53,7	54,2	55,6	55,0	54,8	per 100 ha agricultural land ^a in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4078	5370	5749	5603	5582	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	462,4	254,6	471,7	388,7	378,2	Eggs production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	191	179	242	192	196	Average annual number of eggs per laying hen in units

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279.

a See general notes, item 3 on page 279.

TABL. 16 (227). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym gospodar- stwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach 2010 ^a	166815	165935	In units
2013	172286	171550	
2016	182494	181694	
Powierzchnia użytków rolnych ^b na 1 ciągnik w ha 2010 ^a	8,3	8,1	Agricultural land area ^b per tractor in ha
2013	8,0	7,8	
2016	7,8	7,6	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census. b See general notes, item 3 on page 279.

N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 17 (228). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH
W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**

CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS
OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10 ^a	2014/15	2016/17	2017/18		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywidu- alne of which private farms	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	146642	183822	241414	230798	225723	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	79966	96611	122987	116519	113667	nitrogenous
fosforowe	32065	34960	47374	44810	44033	phosphatic
potasowe	34611	52251	71054	69469	68023	potassic
Nawozy wapniowe ^c	37907	34912	72832	96994	93603	Lime fertilizers ^c
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in kg						
Nawozy mineralne ^b	106,0	127,3	165,8	163,3	163,5	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	57,8	66,9	84,5	82,4	82,3	nitrogenous
fosforowe	23,2	24,2	32,5	31,7	31,9	phosphatic
potasowe	25,0	36,2	48,8	49,2	49,3	potassic
Nawozy wapniowe ^c	27,4	24,2	50,0	68,6	67,8	Lime fertilizers ^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279.

a Data of the Agricultural Census 2010. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime. d See general notes, item 3 on page 279.

TABL. 18 (229). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
 VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2017	2018		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych of which from private farms	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS						
OGÓŁEM	3015832,5	4045655,9	4415762,0	4039810,3	3904051,2	TOTAL
Produkty roślinne	1497832,2	2131478,7	2083906,0	1987264,4	1896275,6	Crop products
w tym:						of which:
Zboża	298307,3	474268,6	481169,4	553112,4	511796,0	Cereals
w tym zboża						of which basic
podstawowe	259175,1	417695,9	399509,1	484590,4	448391,0	cereals
pszenica	196033,1	321356,3	301743,6	354490,9	326547,1	wheat
żyto	16109,0	11957,4	13083,4	13420,3	13073,8	rye
jęczmień	34144,9	63658,8	64894,8	86153,5	82524,4	barley
owies i mieszanki						oats and cereal
zbożowe	1409,9	3304,2	2565,5	3664,3	2847,9	mixed
pszenżyto	11478,2	17419,3	17221,7	26861,5	23397,8	triticale
w tym zboża						of which consumer
konsumpcyjne						and for feeds
i paszowe	296374,1	471611,5	479724,0	551281,1	510102,0	cereals
w tym zboża						of which basic
podstawowe	257308,2	415164,7	398235,6	482810,0	446747,9	cereals
pszenica	194971,9	320161,1	301603,4	354022,8	326079,1	wheat
żyto	16096,6	11695,0	12983,4	13281,4	12940,3	rye
jęczmień	33724,9	62983,3	64586,3	85673,2	82081,7	barley
owies i mieszanki						oats and cereal
zbożowe	1256,7	3269,5	2428,2	3570,2	2760,3	mixed
pszenżyto	11258,1	17055,9	16634,2	26262,5	22886,5	triticale
Strączkowe kon- sumpcyjne ^b	4553,2	14400,1	24964,6	28440,7	28440,7	Edible pulses ^b
Ziemniaki	6317,9	7719,0	10848,5	15165,5	15008,2	Potatoes
Buraki cukrowe	174696,7	191000,5	250856,6	263969,9	254540,8	Sugar beets
Rzepak i rzepik	128393,2	140681,4	164032,2	205142,7	191381,8	Rape and turnip rape
Warzywa	129429,4	133545,6	149566,6	158189,0	141165,7	Vegetables
Owoce	587852,0	977440,5	777465,8	581274,4	574053,3	Fruit
Produkty zwierzęce .	1518000,3	1914177,2	2331856,0	2052545,8	2007776,0	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	984112,2	1272616,0	1499620,4	1248074,2	1229581,7	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	184787,2	252784,7	363425,3	365419,6	358296,4	cattle (excluding calves)
cielęta	21681,2	24594,4	8260,0	6339,7	5846,3	calves
trzoda chlewna	469143,1	559357,6	630063,6	478316,8	467624,8	pigs
owce	1677,3	1519,0	2158,7	2834,3	2725,5	sheep
konie	8362,7	12398,5	10045,0	7140,0	7140,0	horses
drób	298460,6	421961,8	485667,8	388023,8	387948,7	poultry
Mleko krowie	515122,0	604997,5	796510,3	770591,7	744841,2	Cow milk
Jaja kurze konsumpcyjne	2287,8	1085,3	1298,5	395,8	395,8	Consumer hen's eggs

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w zł
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in PLN

OGÓŁEM	2180	2802	3033	2858	2828	TOTAL
Produkty: roślinne	1083	1476	1431	1406	1374	Products: crop
zwierzęce ...	1098	1326	1602	1452	1454	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej. ^d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 279.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight. ^d See general notes, item 3 on page 279.

TABL. 19 (230). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2017	2018		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych of which from pri- vate farms	
Zboża w t	527381	778729	756021	810169	751449	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	470249	685231	630285	703123	653626	of which basic cereals
pszenica	332129	512070	469724	509929	472244	wheat
żyto	40666	26753	24057	23308	22671	rye
jęczmień	67738	103477	100724	120581	115741	barley
owies i mieszanki zbożowe	4037	7785	4827	6260	5042	oats and cereal mixed
pszenżyto	25679	35146	30953	43045	37928	triticale
w tym zboża konsump- cyjne i paszowe	524420	774688	753956	807869	749283	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	467318	681239	628330	700856	651493	of which basic cereals
pszenica	330453	510449	469521	509378	471693	wheat
żyto	40645	26085	23882	23111	22478	rye
jęczmień	67123	102470	100261	119993	115183	barley
owies i mieszanki zbożowe	3724	7720	4602	6139	4925	oats and cereal mixed
pszenżyto	25373	34515	30064	42235	37214	triticale
Strączkowe kon- sumpcyjne ^a w t	1585	5013	9429	9095	9095	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	25369	26138	43446	60268	60044	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	1613298	1688759	2397370	2426781	2343643	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik ^a w t	99727	95610	106166	133478	123966	Rape and turnip rape ^a in t
Warzywa w t	166031	158249	159368	167595	158043	Vegetables in t
Owoce w t	340625	547353	341057	587735	584605	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	250038	278810	304219	257454	253754	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	38784	38768	54543	51894	50696	cattle (excluding calves)
cielęta	2487	2317	873	655	609	calves
trzoda chlewna	122306	131844	124844	111627	109216	pigs
owce	250	209	315	406	391	sheep
konie	1525	1649	1045	691	691	horses
drób	84686	104023	122599	92181	92151	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	177442	198133	212418	184362	181807	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	507491	544591	569828	577631	558133	Cow milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	11919	3828	3983	1466	1466	Consumer hen's eggs in thousand units

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (231). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2010	1386	23538	576	11316
2015	1643	29586	182	4466
2017	1387	22938	517	6063
2018	1466	22682	482	5746

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo

Hunting

TABL. 21 (232). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**

Stan w dniu 10 marca

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10th March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2017	2018	GAME SPECIES
	W SZTUKACH		IN HEADS		
Łosie	1525	3956	4054	4298	Moose
Daniele	58	382	327	346	Fallow deer
	W TYSIĄCACH SZTUK		IN THOUSAND HEADS		
Jelenie	4,8	8,2	8,5	9,0	Deer
Sarny	47,3	54,6	56,1	58,0	Roe deer
Dziki	13,4	16,8	11,4	3,7	Wild boars
Lisy	18,5	17,8	15,7	15,2	Foxes
Zające	51,8	78,6	88,4	92,7	Hares
Bażanty	41,2	47,3	55,5	58,4	Pheasants
Kuropatwy	39,4	27,0	28,4	27,9	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 22 (233). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOOT^a OF MAIN GAME SPECIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11 ^b	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
	w sztukach		in heads		
Łosie	–	–	–	–	Moose
Daniele	–	75	80	64	Fallow deer
Jelenie	963	2728	3129	3622	Deer
Sarny	8020	12718	14985	16133	Roe deer
Dziki	11984	20670	16558	7772	Wild boars
Lisy	11475	11056	11639	11440	Foxes
Zające	1441	1653	1753	2260	Hares
Bażanty	4113	7143	7593	8488	Pheasants
Kuropatwy	273	78	39	131	Partridges

a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego, tzn. obejmują okres od 1 kwietnia do 31 marca (np. łowiecki rok gospodarczy 2018/19 oznacza okres od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r.). b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierząt zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierząt.

a Data concern the hunting year, i.e., cover the period from 1st April to 31st March (e.g. the 2018/19 hunting year covers the period from 1st April 2018 to 31st March 2019). b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests

Source: data of the General Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 23 (234). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**
Stan w dniu 10 marca
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS
As of 10th March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	120	119	120	120	number ^a
członkowie ^b	6428	7280	7624	7777	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	323	323	321	320	number
powierzchnia ogółem w tys. ha	2111,6	2098,5	2169,8	2175,8	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych ...	483,3	487,5	574,6	575,8	of which in forest land

a Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. b Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data grouped according to the seat of hunting club. b Data grouped according to the seat of member of hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 24 (235). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

FOREST LAND

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	585811	592426	594597	596172	T O T A L in ha
Lasy	577347	584034	586197	587768	Forests
Publiczne	344989	344951	345244	346211	Public
zalesione	340582	340490	340087	340949	wooded
niezalesione	4407	4462	5157	5262	non-wooded
w tym:					of which:
własność Skarbu Państwa	343887	343611	343862	344794	owned by the State Treasury
zalesione	339484	339157	338715	339543	wooded
niezalesione	4403	4454	5147	5251	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	323396	328338	328864	328895	managed by the State Forests
zalesione	319977	324166	324000	323926	wooded
niezalesione	3419	4172	4865	4969	non-wooded
parki narodowe	12030	12170	12178	12187	national parks
zalesione	11870	11899	11908	11917	wooded
niezalesione	161	271	271	271	non-wooded
własność gmin	1101	1330	1357	1379	owned by gmina
zalesione	1098	1322	1347	1368	wooded
niezalesione	4	8	11	11	non-wooded
Prywatne	232359	239083	240953	241556	Private
zalesione	230016	236830	238528	239222	wooded
niezalesione	2343	2253	2425	2334	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	8464	8392	8400	8404	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	23,0	23,2	23,3	23,4	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	23,5	23,8	23,8	23,9	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

Uwaga do tablic 25, 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2014–2018 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to tables 25, 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2014–2018 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 25 (236). **POWIERZCHNIA LASÓW**

FOREST AREAS

A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW

BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands							w klasie od- nowienia ^a i o budowie przerębowej in renewal class ^a with a trough fell construction
			w klasie wieku in age group							
			I (1–20 lat years)	II (21– 40)	III (41– 60)	IV (61– 80)	V (81– 100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
O G Ó Ł E M	586196	98,3	10,1	15,3	23,6	26,3	15,4	5,0	2,6	
TOTAL										
w tym: / of which:										
W zarządzie Lasów										
Państwowych	328864	98,5	11,4	13,8	20,1	25,7	17,2	6,8	3,5	
Managed by the State Forests										
Lasy prywatne	240953	97,9	8,7	17,9	28,5	27,5	13,1	1,7	0,5	
Private forests										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		W tym Of which		SPECIFICATION
			w zarzą- dzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w ha	in ha	w odsetkach	in percent	
O G Ó Ł E M	586196	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	320766	54,8	56,0	53,7	Coniferous trees
w tym: sosna	307148	52,5	53,9	51,0	of which: pine
świerk	3935	0,7	0,5	0,9	spruce
jodła	5969	1,0	1,1	1,0	fir
Drzewa liściaste	265430	45,2	44,0	46,3	Broadleaved trees
w tym: buk	16942	2,9	2,8	2,3	of which: beech
dąb	77323	13,2	15,4	11,0	oak
grab	40492	6,9	5,7	8,7	hornbeam
brzoza	50289	8,6	7,8	9,2	birch
olsza	46594	7,9	8,0	7,1	alder
osika	16096	2,7	1,8	4,2	aspen

a Łącznie z klasą do odnowienia.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Including regeneration class.

S o u r c e: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (237). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD

A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross ^a grand total timber in thousand m ³	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej Of which wooded area in % of grand total area									
		ra- zem total	drzewostany tree stands							w klasie odnowie- nia ^c o budowie przerebo- wej in renewal class ^c with a trough fell construction	przestoje ^b holdover trees ^b
			w klasie wieku in age group								
			I (1–20 lat years)	II (21– 40)	III (41– 60)	IV (61– 80)	V (81– –100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)			
OGÓŁEM	158357,7	99,9	0,9	9,4	24,4	31,5	21,6	8,3	3,2	0,6	
TOTAL											
w tym: / of which:											
W zarządzie Lasów Państwowych	93323,6	99,8	0,5	8,3	20,0	30,7	24,8	10,9	3,9	0,7	
Managed by the State Forests											
Lasy prywatne	58804,3	99,9	1,6	12,1	32,1	33,2	17,5	2,5	0,4	0,5	
Private forests											

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem grubizna brutto ^a Gross ^a total timber		W tym Of which		SPECIFICATION
			w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w tys. m ³ in thousand m ³	w odsetkach in percent			
O G Ó Ł E M	158357,7	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	97915,4	61,9	65,1	57,7	Coniferous trees
w tym: sosna	94425,9	59,7	62,6	55,7	of which: pine
świerk	611,8	0,4	0,4	0,4	spruce
jodła	1868,9	1,2	1,5	0,8	fir
Drzewa liściaste	60442,3	38,1	34,9	42,3	Broadleaved trees
w tym: buk	6393,4	4,0	3,4	3,3	of which: beech
dąb	16016,7	10,1	10,9	9,8	oak
grab	9709,0	6,1	4,6	8,8	hornbeam
brzoza	8799,6	5,6	4,7	6,6	birch
olsza	12011,0	7,6	8,0	6,5	alder
osika	3541,5	2,2	1,5	3,6	aspen

a W korze. b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. c Łącznie z klasą do odnowienia.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Overbark. b Trees not felled in the assumed through fell order. c Including regeneration class.

S o u r c e: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (238). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	144	122	125	125	125	125	.	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia	2158	2678	2698	2691	2476	2476	215	Renewals and afforestations
odnowienia	1762	2526	2507	2523	2465	2465	58	renewals
sztuczne	1547	2120	2095	2071	2044	2044	27	artificial
zrębów ^b	1481	2072	2063	2043	2030	2030	13	felling sites ^b
halizn i płazowin	67	48	32	29	14	14	15	blanks and irregularly stocked open stands
naturalne	215	406	412	452	421	421	31	natural
zalesienia ^c	396	153	190	168	11	11	156	afforestations ^c
Poprawki i uzupełnienia ^d	245	265	294	242	234	233	8	Corrections and supplements ^d
Pielęgnowanie ^e	13073	15204	16730	15849	15188	15183	661	Tending ^e
w tym:								of which:
upraw ^f	10814	12825	13709	13230	12569	12567	661	crops ^f
młodników	1872	2354	3006	2616	2616	2616	.	greenwoods
wprowadzanie podszytów ^g	4	—	1	—	—	—	.	introduction of undergrowth ^g
Melioracje	2403	3323	3033	3471	3471	3471	.	Drainage

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. f W lasach prywatnych łącznie z pielęgnowaniem młodników. g Sadzenie krzewów lub drzew stałe znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Including renewals protected by tree stands. c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinning. e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. f In private forests including greenwoods tending. g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (239). **POZYSKANIE DREWNA^a**
 REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
OGÓŁEM w dam ³	1486,5	1897,3	1978,3	1970,1	1813,4	1813,1	156,7	TOTAL in dam ³
Grubizna	1446,6	1842,2	1929,3	1924,4	1767,7	1767,4	156,7	Timber
Grubizna iglasta	957,1	1229,5	1310,9	1332,7	1220,1	1219,9	112,6	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	532,2	669,9	686,2	717,3	633,3	633,1	84,0	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	322,7	421,5	492,6	488,0	471,0	470,9	17,0	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	489,5	612,7	618,4	591,7	547,6	547,6	44,1	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	151,6	146,5	130,6	122,6	102,8	102,8	19,8	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	242,6	308,1	332,1	333,5	322,9	322,9	10,6	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe ^b	39,9	55,0	48,9	45,7	45,7	45,7	–	Slash ^b
Do przerobu przemysłowego	0,5	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	–	Slash for industrial uses
Opałowe	39,4	54,7	48,8	45,5	45,5	45,5	–	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	250,6	315,4	329,1	327,4	510,6	512,6	64,9	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. b Wyłącznie w lasach publicznych.
 Uwaga. Dla prezentowanych lat nie pozyskano karpiny.

a Excluding logging (large timber) from plantings. b Exclusively in public forests.

Note. For presented years the stump wood wasn't gained.

TABL. 29 (240). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEM**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na grun- tach prywat- nych of which on private land	
Sadzenie w szt.:						Plantings in units of:
drzew	35232	21615	20880	30575	10934	trees
krzewów	24664	23010	16922	20185	4922	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w m ³	98210	125021	73777	97115	61049	Removals (timber) ^a in m ³
grubizna iglasta	15953	22151	14115	19510	13376	coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	7290	11743	7802	10953	7356	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	82257	102870	59662	77605	47673	non-coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	25044	33832	19512	25597	16686	of which large-size general purpose wood

a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 30 (241). **POŻARY W LASACH^a**
FOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Pożary	156	637	272	418	Number of fires
w tym: podpalenia	42	164	66	126	of which: arsonists
nieostrożność dorosłych ..	97	384	160	193	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	61,6	315,4	77,1	139,5	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	24,2	79,2	18,2	49,9	of which: arsonists
nieostrożność dorosłych ..	31,9	194,7	38,4	55,5	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,4	0,5	0,3	0,3	Average forest areas burned by fire in ha

a Łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej.

Źródło: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.

a Including fires extinguished without the participation of fire service units.

Source: data of the Forest Research Institute.